

PRACOVNÍ LIST

OBSAH

Debilní kecy.....	str. 2
Záhadná Pazderková.....	str. 3
Špagetky.....	str. 4
Pyrotechnik.....	str. 5
V jako Viky.....	str. 6
Sedlák s.r.o.	str. 7
Auto autoškola.....	str. 9
Řemeslo.....	str. 10

PRACOVNÍ LIST

DEBILNÍ KECY

Cíl: Vzbudit v žácích zájem o sebepoznávací aktivity a podpořit je, aby dokázali najít rovnováhu mezi doporučeními svého okolí a vlastním názorem.

Pomůcky: Možnost promítání videa, papír na poznámky

Čas: cca 45 min

Je vhodné poukázat na to, že svět není černobílý. Abychom nebyli odkázáni na pravdy či omyly našeho okolí, je důležité být vnímavější sám k sobě a budovat si vlastní názor.

Průběh aktivity:

1) Nejprve s žáky zhlédněte [video](https://youtu.be/CeYy249rQCY?si=YmlQu8i8Ta9l63Tr) (<https://youtu.be/CeYy249rQCY?si=YmlQu8i8Ta9l63Tr>)

2) Rozdělte žáky do skupinek. Každá skupina diskutuje jinou scénku ze spotu s následujícím zadáním: Vymyslete, jak to mohlo dopadnout, když bych se řídil/a doporučením ze scénky, kam by mě to mohlo zavést? Jak by mohl vypadat můj život? Co by se naopak mohlo stát, kdybych neposlechl/a? Nechte žáky vymyslet více variant.

V následné diskusi můžete podpořit myšlenku, že to není vždy jednoznačné.

3) Jedna ze scének kopíruje reálný zážitek výtvarníka Petra Síse, který se díky svému odhodlání vypracoval na světově uznávaného umělce. Po zhlédnutí spotu představte žákům příběh P. Síse, popř. je vyzvěte, aby si přečetli rozhovor: <https://web.archive.org/web/20080327153718/http://www.jedinak.cz/stranky/txtsis.html>

4) Sepište společně na tabuli seznam překážek, které musel překonat. Diskutujte o tom, kdy člověk zvládne takové překážky překonat a kdy ne. Co pomohlo P. Sísovi? Ten, kdo má silnou motivaci, překoná lečjakou překážku.

PRACOVNÍ LIST

ZÁHADNÁ PAZDERKOVÁ

Cíl: Upozornit žáky na problematiku udržitelnosti a ekologie v pracovním prostředí.

Pomůcky: Možnost promítání videa, papír na poznámky

Čas: cca 40 min

Průběh aktivity:

- 1) Nejprve s žáky zhlédněte video (<https://youtu.be/0WckiHAW-iw?si=a6VK63rVs38muH9n>)
- 2) Zeptejte se žáků, zda někdy slyšeli o upcyclingu (přetváření starých věcí na nové – např. šperky z odpadu, oblečení či obalové materiály z použitých reklamních materiálů). Proč je upcycling dobrý? Na jaký ekologický problém reaguje (nadbytek odpadů, které nezvládáme zpracovávat)?
- 3) Nechte žáky volně navrhnout, jaké další ekologické problémy jsou pro naši planetu hrozbou. Nápady zapisujte na tabuli.
- 4) Nyní představte seznam cca 5-10 tradičních povolání (např. lékař, delegát cestovní kanceláře, truhlář, automechanik, právník, pojišťovací agent, kuchař, novinář, asistent u filmu, prodavač...).
- 5) Požádejte žáky, aby ve skupinách vymysleli co nejvíce nápadů, jak by tito zaměstnanci mohli do své denní práce zapracovat ekologická opatření, která by zmírnila dopady současných problémů (např. netisknout dokumenty – popř. oboustranně, zvažovat cestování – necestovat zbytečně, využívat hromadnou dopravu, využívat i možnosti online schůzek, šetřit elektřinu, topení i klimatizaci, upcyklovat odpady – potravin, dřeva..., vzdělávat se online, vést své podřízené k dodržování ekologických opatření, vzdělávat své klienty či pacienty, nastavit pravidla pro nákup nových věcí, nakupovat recyklované předměty či předměty s eko-obalem atd.)
- 6) Nápady žáků sdílejte.
- 7) V závěrečné reflexi upozorněte žáky na to, že každé povolání může být „zelené“ a nechte je navrhnout, která z opatření by mohli skutečně využívat ve své budoucí profesi. Narazíte-li na námítky a bariéry, nechte žáky navrhnout cesty, jak tyto bariéry odstranit.

PRACOVNÍ LIST

ŠPAGETKY

Cíl: Upozornit žáky na to, že jakákoli volnočasová aktivita se může stát v budoucnu naší profesí.

Pomůcky: Možnost promítání videa, menší papírky ve větším množství (cca 5 na žáka)

Čas: cca 40 min

Průběh aktivity:

- 1) Nejprve s žáky zhlédněte [video](https://youtu.be/pDEcLg5jMKY?si=D2KZSs7TDv0p3VTQ) (https://youtu.be/pDEcLg5jMKY?si=D2KZSs7TDv0p3VTQ)
- 2) Nechte žáky napsat na malé papírky všechny aktivity, které je baví dělat ve volném čase tak, aby na každém papírku byla jen jedna aktivita. Podpořte žáky, aby byli konkrétní (tj. ne sport, ale florbal, ne počítačové hry, ale Minecraft...).
- 3) Papírky posbírejte, zamíchejte a rozdělte žáky do skupin.
- 4) Do každé skupiny přiřadte přibližně stejný počet lístečků a dejte za úkol vymyslet co nejvíce povolání (povoleny jsou i naprosto nereálné a bláznivé nápady), která by mohla vycházet z popisované záliby (např. Minecraft – stavební dozor, učitel matematiky, novinář pro časopis o PC hrách, youtuber atd.).
- 5) V závěrečné diskusi se ptejte žáků, zda je jejich spolužáci nějak inspirovali, jaké nápady se jim líbili apod.

PRACOVNÍ LIST

PYROTECHNIK

Cíl: Upozornit žáky na možnost nakombinovat si různá povolání podle vlastních představ.

Pomůcky: Možnost promítání videa, papíry

Čas: cca 45 min

Člověk může vykonávat dvě či více rozmanitých povolání současně, díky čemuž získává příjmy z různých zdrojů, jeho práce je rozmanitější a lze si ji lépe přizpůsobit vlastním potřebám. Současně to často zvyšuje nároky na plánování, sebe prezentaci, proaktivitu či disciplínu.

Průběh aktivity:

- 1) Nejprve s žáky zhlédněte [video](https://youtu.be/SQsrY0oN5ag?si=onWXJNKKyCaV0LYC) (<https://youtu.be/SQsrY0oN5ag?si=onWXJNKKyCaV0LYC>)
- 2) Po zhlédnutí videospotu zahajte diskusi o tom, že prodavačka byla současně účetní. Znají žáci někoho takového ve svém okolí? Příkladem může být cvičitelka jógy, která je současně zdravotní sestrou, majitelkou fitness centra a lektorka kurzů. Grafik, který je moderátorem, improvizčním hercem a učitelem na střední škole. Policistka, která současně pracuje na rodinné biofarmě. Programátor, který prodává v kavárně. Novinář, který hraje v kapele a rozváží pizzu. Tanečnice, která je fotografkou, modelkou a prodavačkou oblečení.
- 3) Nechte žáky, ať si každý zkusí zpracovat vizi vlastní budoucnosti, ve které vykonává několik povolání současně (např. formou koláže, eseje apod). Jak by vypadal jejich běžný týden?
- 4) Následně vyzvěte žáky, ať sestaví seznam výhod i nevýhod takového života. Lákala by je takováto představa? Neexistuje jediná správná cesta, někomu by tento způsob vyhovovat mohl, jinému jen dočasně a někdo v této cestě vidí příliš mnoho nevýhod.

PRACOVNÍ LIST

V JAKO VIKI

Cíl: Poukázat na to, že i negativní emoce (zkušenosti) lze v některém případě proměnit v povolání.

Pomůcky: Možnost promítání videa, papíry

Čas: cca 45 min

Průběh aktivity:

1) Nejprve s žáky zhlédněte video (<https://youtu.be/XCfka4LAorI?si=hWcyshjWTsDd0Ndy>) a diskutujte o tom, jak se Viki podařilo udělat z vlastního hendikepu výdělečný podnik.

2) Nechte žáky samostatně přemýšlet nad tím, co jim vadí. Je možno připravit předem pracovní list, na kterém budou 3 soustředné kružnice (nebo nechat žáky, ať si kružnice sami nakreslí tak, aby do nich bylo možno psát). Do vnitřního kruhu mohou zapisovat témata týkající se osobního života (jako např. boj s nadváhou). Do prostředního kruhu témata týkající se komunity, ve které se pohybují (např. vadí mi, že soused hází odpadky na černou skládku nebo že v parku chybí místo k posezení). Do třetí kružnice témata týkající se širšího okolí/světa (např. že ubývá ledovců, že lidé stahují filmy načerno apod.). U této aktivity je důležité předem upozornit žáky na to, že některá témata jsou pro ně možná příliš intimní a že není povinné, aby své nápady sdíleli s ostatními, popř. že není nutné vyplnit všechny 3 kruhy.

3) Poté nechte žáky sestavit seznam cca 5-10 témat, kterými by byli ochotni se zabývat více.

4) Požádejte žáky, aby si udělali malý „průzkum trhu“ ve svém okolí. Mohou se dotazovat příbuzných či kamarádů, učitelského sboru či neznámých na ulici. Cílem je zjistit, které téma by oslovilo i ostatní (co by chtěli, aby se řešilo, za co by byli ochotni zaplatit). Díky tomu žáci zjistí, které z „jejich“ osobních témat je zajímavé i pro ostatní.

5) V reflexi aktivity se můžete žáků dotazovat, jaké to pro ně bylo, zda je něco překvapilo a zda by byli skutečně ochotni zvažovat, že toto téma se nějakým způsobem stane součástí jejich povolání.

PRACOVNÍ LIST

SEDLÁK S.R.O.

Cíl: Upozornit na proměnlivost světa povolání.

Pomůcky: Možnost promítání videa, papíry

Čas: cca 70 min + domácí/samostatné práce

Některé profese zanikají, zatímco vznikají zcela nové. A i tradiční profese zaznamenávají velkou proměnu, např. tradiční zemědělec – akvaponik (kombinace chovu ryb a pěstování rostlin v jednom).

Průběh aktivity:

1) Nejprve s žáky zhlédněte video (<https://youtu.be/pqgaURSLLG8?si=c3SBKHoBDumeu68d>) a diskutujte o tom, co je akvaponie. Kde se vzala, proč vznikla (populace ryb ve volné přírodě se rapidně snižuje, i pěstování zeleniny pro obživu zvyšujícího se počtu obyvatel Země je stále náročnější, zemědělské půdy ubývá. Proto musíme hledat nové způsoby, jak produkovat dostatek potravy).

Vysvětlivky pro ne-teenagery:

Fortnite - počítačová hra

SRY - sorry

CU - see you, ahoj

2) Rozdělte žáky do 4 skupin a každé skupině dejte za úkol vyrobit jedno číslo časopisu (papírové nebo online), které bude věnované jednomu oboru (např. zemědělství, medicína, doprava a logistika, vzdělávání a péče o lidi). Úvodník časopisu by měl informovat o výzvách, zásadních vlivech a proměnách oboru (např. zemědělství – jsou tu nové technologie, nedostatek půdy, ekologické katastrofy atd.; medicína – technologie, pandemie, stárnoucí obyvatelstvo atd., doprava a logistika – globální přesun stále většího počtu osob a zboží, nedostatečná infrastruktura, technologie, robotizace, nutnost přejít na ekologičtější formy atd., vzdělávání a péče – rozvoj online vzdělávání, stárnoucí obyvatelstvo, individualizace, nutnost reagovat na rychlé proměny světa, nutnost celoživotního vzdělávání atd.).

Dále by časopis měl obsahovat informace o (vybraných) již existujících profesích, o profesích nově vznikajících (např. městský zemědělec, pěstitel microgreens, specialista na biofilm, operátor SmartCubes, operátor dronů, specialista na dálkovou medicínu, robotický operátor, specialista na online vzdělávání, scrum master apod.).

Třetí část časopisu bude fantazijní – nechte žáky vymýšlet si dosud neexistující profese. Pro fantazii zde nejsou žádné limity, nápady mohou být i bláznivé, jen je třeba, aby žáci měli své argumenty – proč (možná) bude tato profese potřeba.

3) Nechte žáky prezentovat své časopisy, aby se mohly skupiny inspirovat navzájem. V následné reflexi můžete klást otázky typu: Jak jste hledali informace, využili jste více zdrojů, ověřovali jste je podle nějakého klíče? Narazili jste na informaci, která vás překvapila? Jak těžké bylo vymýšlet nová povolání? Zaujalo vás něco, o čem byste uvažovali i do budoucna?

4) Více informací o profesích budoucnosti se můžete dočíst např. zde:

- <https://forbes.cz/10-profesi-budoucnosti-aneb-co-budeme-delat-v-roce-2030/>
- <https://www.ekontech.cz/clanek/jak-poznat-povolani-budoucnosti-jen-pocitace-za-nimi-nehledejte>
- <https://medium.com/swlh/careers-of-the-future-42-new-professions-of-tomorrow-5d3905f8513>
- <https://careers2030.cst.org/>

PRACOVNÍ LIST

AUTO AUTOŠKOLA

Cíl: Podpořit kreativitu žáků a nasměrovat je na možnosti budoucího technologického rozvoje.

Pomůcky: Možnost promítání videa, přístup žáků k počítači

Čas: cca 90 min

Ač se bude naše prostředí měnit, každý si v něm může najít uplatnění podle svého zaměření.

Průběh aktivity:

1) Nejprve s žáky zhlédněte [video](https://www.youtube.com/watch?v=eb25jsiTi38) (<https://www.youtube.com/watch?v=eb25jsiTi38>) a krátce diskutujte o tom, co jsou smart cities. Zeptejte se jich, zda se s nějakým prvkem chytrého města již setkali – ať již u nás (např. v Praze, Brně...), nebo v zahraničí (Barcelona, Stockholm, Vídeň, Singapur, Oslo...).

2) Na následujícím odkazu naleznete pracovní list k samostatné práci žáků. Než žákům přidělíte práci, vytvořte si kopii souboru, se kterým budete pracovat. Kopii souboru (Google formulář) můžete libovolně upravovat, krátit a také zajistit, aby k odpovědím žáků neměla přístup jiná osoba. Originální soubor prosím nijak neupravujte.

<https://docs.google.com/forms/d/1JoBpGo7i4kl4Ee9w1cJKUF7ntp8AQ723XQffHGIOaPE/edit>

3) Nechte žáky samostatně či ve skupinách pracovat s pracovním listem v Google formulářích.

4) V následné diskusi můžete ještě více rozvíjet téma výhod a nevýhod smart cities.

- Co můžeme udělat pro to, aby se nám v budoucnu ve městech lépe žilo? Jaká povolání by toto mohla podpořit?
- Vidí žáci možnost vlastního profesního uplatnění ve městě budoucnosti?

5) Více informací o smart cities se můžete dočíst zde:

- <https://www.iotport.cz/iot-reseni/mesto-kraj-region-ves>
- <https://czechsmartcitycluster.com/>
- <http://service.ihned.cz/smartcity/>

PRACOVNÍ LIST

ŘEMESLO

Cíl: Upozornit na to, že tradiční poctivá řemeslná povolání mohou být velmi „moderní“ a také dobrým zdrojem obživy.

Pomůcky: Možnost promítání videa

Čas: cca 90 min + domácí/samostatná práce

Průběh aktivity:

1) Zhlédněte s žáky [video](https://www.youtube.com/watch?v=neJjNV3HK-k) (<https://www.youtube.com/watch?v=neJjNV3HK-k>). Následně můžete diskutovat o tom, že řemeslná výroba prožívá jistou renesanci a že lidé jsou ochotni si připlatit za kvalitní výrobek. Ptejte se žáků, zda znají nějaké takové příklady ze svého okolí.

2) Jako úkol zadejte žákům (možno i ve skupině), aby vyhledali nějakého pamětníka ze starší generace (prarodiče, soused, obyvatelé domova seniorů...) a udělali s ním rozhovor na téma řemeslné výroby v minulosti. Mohou se ptát např. na to, které rukodělné výrobky si jako mladí kupovali (případně, zda sami něco vyráběli), zda vidí nějakou změnu, zda jim něco dnes chybí (a proč), které profese by rádi vrátili atd.

3) Zjištěné informace z rozhovoru mohou žáci sdílet ve třídě (formou prezentace, plakátů apod.).

4) V následné reflexi se můžete žáků ptát, zda by je lákalo vyzkoušet si nějaké tradiční řemeslné povolání.